

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Petra Průchy, soudce zpravodaje JUDr. Tomáše Langáška a soudkyně Mgr. Jany Brothánkové v právní věci žalobce: **J. K.**, zastoupeného JUDr. Irenou Wenzlovou, advokátkou, se sídlem Sovova 709/5, 412 01 Litoměřice, proti žalovanému: **Krajský úřad Plzeňského kraje**, se sídlem Škroupova 18, 306 13 Plzeň, týkající se žaloby proti rozhodnutí žalovaného ze dne 10. května 2013, č. j. DSH/6145/13, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 30. května 2014, č. j. 17 A 33/2013 - 91,

t a k t o :

Rozsudek Krajského soudu v Plzni ze dne 30. května 2014, č. j. 17 A 33/2013 - 91, **se ruší a věc se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení případu

[1] Rozhodnutím Magistrátu města Plzně ze dne 11. března 2013 č. j. MMP/051347/13 byl žalobce uznán vinným z přestupku podle § 125c odst. 1 písm. f) bodu třetího zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění pozdějších předpisů, porušením § 18 odst. 3 téhož zákona, za což mu byla uložena pokuta 3 000 Kč a náhrada nákladů přestupkového řízení ve výši 1 000 Kč. Přestupku se měl dopustit tím, že dne 21. listopadu 2012 jel vozem Škoda Octavia RZ X na silnici č. I/27 u křížení s dálnicí D5 rychlostí 132 km/h (128 km/h po zvážení možné odchylky), přičemž nejvyšší povolená rychlost na daném úseku činila 90 km/h. Měření rychlosti bylo provedeno silničním radarovým rychloměrem RAMER 10C. Žalobce byl zastaven hlídkou Policie ČR a – údajně poté, co se dozvěděl, že za předmětný přestupek jsou ukládány body do registru řidičů – trval na projednání přestupku ve

správním řízení. Citovaným rozhodnutím Magistrátu města Plzně byl pak žalobce uznán vinným ze spáchání přestupku. Odvolání žalobce, zastoupeného společností FLEET Control s.r.o., zamítl žalovaný v návěti citovaným rozhodnutím, neboť dospěl k závěru, že námitky odvolatele nebyly důvodné.

[2] Proti napadenému rozhodnutí žalobce brojil žalobou podanou ke Krajskému soudu v Plzni (dále jen „krajský soud“), kterou krajský soud rozsudkem ze dne 30. května 2014 č. j. 17 A 33/2013-91 zamítl. Z hlediska řízení o kasační stížnosti jsou podstatné následující závěry krajského soudu. Důkaz fotografií žalobcova automobilu při páčání přestupku byl podle krajského soudu proveden správně; důkaz fotografií se neprovádí ohledáním, nýbrž tím, že je prohlédnuta. Z ničeho nelze dovodit, že by fotografie jako výstup z digitálního záznamu neodpovídala originálnímu záznamu na radaru. Stejně tak není zřejmé, že by při měření došlo k žalobcem tvrzeným pochybením. Krajský soud dále uvedl, že nedošlo k chybám při měření rychlosti. Pokud by k takovým chybám (jako jsou žalobcem tvrzené nesprávné úhly měření, vzdálenosti nebo existence překážek) došlo, snímek se nezaznamená vůbec. Z šipky na fotografii a textu „směr odjezd“ je dále zřejmé, že nedošlo ke změření protijedoucího vozidla.

II. Kasační stížnost a průběh řízení o ní

[3] Proti označenému rozsudku krajského soudu žalobce (nyní stěžovatel) brojil včas podanou kasační stížností z důvodu, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech [§ 103 odst. 1 písm. b) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“)].

[4] Stěžovatel brojil proti následujícímu závěru krajského soudu: *„Žalovaný správně poukázal na skutečnost, že radarové zařízení v případě chyb při měření (jako jsou žalobcem tvrzené nesprávné úhly měření, vzdálenosti nebo existence překážek) snímek nezaznamená vůbec.“* Soud vycházel z domněnky, že pořídí-li měřící zařízení fotografii, je měření bezchybné a naměřená rychlost odpovídá skutečné rychlosti vozidla. Takové hodnocení podle stěžovatele neodpovídá údajům obsaženým v návodu k obsluze měřícího zařízení a nemá oporu v provedených důkazech.

[5] Skutečnost, že se krajský soud vůbec nezabýval správností nastavení měřícího zařízení, přitom měla mít podle stěžovatele zásadní vliv na zákonnost rozhodnutí žalovaného. Za účelem prokázání chybnosti závěru krajského soudu předložil stěžovatel v řízení o kasační stížnosti kopii vyjádření společnosti Ramet, a. s., výrobce měřícího zařízení, resp. pracovníka [jeho] autorizovaného metrologického střediska K22, ze dne 30. ledna 2014 Městský úřad v Rožnově pod Radhoštěm, v němž sám výrobce (byť v jiné věci) připouští existenci situace, kdy vznikne fotografie zdánlivě bezchybná, avšak chyba měření překračuje povolenou 3% toleranci v případě rychlosti přesahující 100 km/h. Na podporu svých tvrzení stěžovatel ke kasační stížnosti dále přiložil „odborný posudek“ Mgr. P. Š., DiS., ze dne 4. července 2014, který má potvrzovat, že úhel měření v daném případě nebyl dodržen. Otázkou, zda bylo měření prováděno v souladu s návodem k obsluze, se krajský soud nezabýval, ač tak učinit měl z úřední povinnosti.

pokračování

[6] Stěžovatel konstatoval, že žalovaný krajskému soudu doložil vyjádření metrologa pracujícího ve společnosti RAMET C.H.M. a.s. K tomu však stěžovatel doplnil, že taková společnost podle obchodního rejstříku neexistuje, a nadto jde o pouhé nepodepsané e-mailové sdělení. Pokud by osoba, která je vyhotovila, byla skutečně zaměstnancem výrobce radaru, jedná se o vyjádření, ke kterému nelze přihlížet, neboť vyjádření výrobce je vyjádřením podjaté osoby, která má obchodní zájem na tom, aby výsledky měření z jím vyráběného a prodávaného měřicího zařízení byly použitelné bez dalších komplikací. Krom toho mělo být stěžovateli poskytnuto právo se s tímto vyjádřením seznámit a vyjádřit se k němu (případně vyslýchat jeho zpracovatele). Stěžovateli však bylo vyjádření postoupeno krajským soudem až po vydání rozsudku na výslovnou vlastní žádost. Z procesní opatrnosti se k vyjádření stěžovatel přesto v kasační stížnosti vyjádřil. Uvedl, že radar sám o sobě nemůže být za jízdy špatně nastaven, pokud by jeho obsluha nepochybila při nastavení, avšak osy automobilů se mohou lišit a tím zcela změnit úhel odklonu radarové hlavy od osy měřeného vozidla. Takováto situace nastane například v zatáčce, kdy nemusí být zachován úhel 22°. Chybu stěžovatel spatřuje i v pozici vozidla na snímku z měření. Pozice neodpovídá běžnému měření, protože se měřené vozidlo nenachází v ose kamery ani blízko ní.

[7] Stěžovatel dále zdůraznil potřebu rozlišovat mezi měřením laserovým rychloměrem, který jen málokdy naměří odlišnou rychlost od skutečné rychlosti vozidla a v případě chybného měření zobrazí chybu měření, a měřením radarovým rychloměrem, jehož výsledek odpovídá skutečné rychlosti měřeného vozidla jen tehdy, lze-li ověřit správnost jeho nastavení, neboť ve většině případů není sám schopen detekovat chybu měření. Z toho důvodu nelze důkaz výstupem z měřicího zařízení (zejména, jde-li fakticky o jediný důkaz osvědčující spáchání přestupku) hledět *a priori* jako na bezchybný a dál jej nezkoumat.

[8] Na základě všech výše uvedených důvodů stěžovatel Nejvyššímu správnímu soudu navrhl, aby napadený rozsudek městského soudu zrušil a věc vrátil městskému soudu k dalšímu řízení.

[9] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že se plně ztotožňuje se závěry napadeného rozsudku krajského soudu. Předně podle žalovaného o měření rychlosti ve věci žalobce nevznikly žádné pochybnosti. K odbornému posudku Mgr. P. Š., DiS., žalovaný podotkl, že posudky s obdobnými závěry jsou ve věcech, kde je zmocněncem obviněného z přestupku společnost FLEET Control s.r.o., předkládány soustavně. Žalovaný přiložil mimo jiné vyjádření Českého metrologického institutu (dále jen „ČMI“), v němž je řečeno, že ve prospěch Mgr. P. Š., DiS., nikdy nebyl vydán dokument osvědčující personální odbornou způsobilost pro měření rychlosti, a to ani jako osvědčení ČMI ani jako certifikát vydávaný akreditovaným certifikačním orgánem. Mgr. P. Š., DiS., nefiguruje ani v databázi subjektů autorizovaných Úřadem pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví pro úřední měření ve smyslu § 21 zákona č. 505/1990 Sb., o metrologii, ve znění pozdějších předpisů. Není tudíž dán žádný titul prokazující odbornou způsobilost jmenované osoby. K problematice měření rychlosti by se přitom měl vyjadřovat výrobce měřidla či soudní znalec z oboru metrologie. Žalovaný proto uzavřel, že závěry odborného posudku nejsou způsobilé zvrátit správnost měření rychlosti v dané věci, o kterém jinak nebyly žádné pochybnosti.

[10] V replice na vyjádření žalovaného stěžovatel vyjádřil přesvědčení, že ČMI překročil své kompetence, neboť mu nepřísluší radit správním orgánům, jaké důkazy mají provádět. Žalovaný navíc napadá toliko osobu zpracovatele posudku. Stěžovatel oproti tomu klade důraz na přesvědčivost argumentů v posudku uvedených. Na podporu svých tvrzení je stěžovatel oprávněn označovat jakékoliv důkazy. Vyjádření ČMI navíc podporuje názor stěžovatele, že žalovaný neprovedl dostatečné dokazování, neboť měl provést i důkaz znaleckým posudkem.

III. Posouzení kasační stížnosti Nejvyšším správním soudem

[11] Nejvyšší správní soud hodnotí kasační stížnost jako přípustnou, neboť byla podána osobou oprávněnou ve smyslu ustanovení § 102 s. ř. s. Důvody kasační stížnosti se opírají o § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. Kasační stížnost není nepřípustná ani z jiných důvodů plynoucích z ustanovení § 104 s. ř. s.

[12] Předtím, než Nejvyšší správní soud kasační stížnost posoudil z hlediska důvodů uplatněných v kasační stížnosti, přezkoumal napadený rozsudek z hlediska důvodů, k nimž je povinen přihlížet z úřední povinnosti (§ 109 odst. 4 s. ř. s.), a dospěl k závěru, že kasační stížnost je důvodná.

[13] Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval nepřezkoumatelností napadeného rozsudku krajského soudu. Nepřezkoumatelnost rozhodnutí představuje natolik zásadní vadu, že k ní soud přihlíží i bez námítky, tj. z úřední povinnosti [§ 103 odst. 1 písm. d) ve spojení s § 109 odst. 4 s. ř. s.]. Rozhodnutí stížené touto vadou totiž Nejvyšší správní soud nemůže meritorně posoudit.

[14] Ústavní soud opakovaně zdůraznil, že právo na řádné odůvodnění soudního rozhodnutí je součástí práva na spravedlivý proces ve smyslu čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod (např. nálezy Ústavního soudu ze dne 26. června 1997 sp. zn. III. ÚS 94/97, N 85/8 SbNU 287; nálezy ze dne 24. dubna 2012 sp. zn. I. ÚS 1368/11, N 87/65 SbNU 181, oba dostupné z nalus.usoud.cz). Na právo na odůvodnění plynoucí z čl. 6 odst. 1 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod upozorňuje i Evropský soud pro lidská práva (viz např. rozsudek Evropského soudu pro lidská práva ze dne 27. září 2001, Hirvisaari proti Finsku, č. stížnosti 49684/99, bod 30, citované rozsudky Evropského soudu pro lidská práva jsou dostupné z hudoc.echr.coe.int), zvláště pokud se jedná o vypořádání se s námitkami relevantními pro výsledek řízení ve věci (rozsudek Evropského soudu pro lidská práva ze dne 21. července 2009, Luka proti Rumunsku, č. stížnosti 34197/02, bod 56).

[15] Podle Nejvyššího správního soudu jsou nepřezkoumatelnými pro nedostatek důvodů zejména taková rozhodnutí, u nichž z odůvodnění není zřejmé, jakými úvahami se soud řídil při hodnocení skutkových i právních otázek a jakým způsobem se vyrovnal s argumenty účastníků řízení (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. července 2004 č. j. 4 As 5/2003 - 52). Pokud by tomu tak nebylo, rozhodnutí by bylo nepřezkoumatelné, protože by nedávalo dostatečné záruky, že nebylo vydáno v důsledku libovůle a způsobem porušujícím ústavně zaručené právo na spravedlivý proces (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 8. října 2009 č. j. 7 Afs 107/2009 - 166). Pokud z odůvodnění napadeného rozhodnutí krajského soudu zřetelně nevyplývá, proč

pokračování

soud nepovažoval za důvodnou právní argumentaci účastníka řízení v žalobě a proč žalobní námitky účastníka považuje za liché, mylné nebo vyvrácené, nelze vypořádání dané námitky považovat za dostatečné, a tudíž přezkoumatelné. Právě to se stalo i v daném případě, kdy krajský soud nedostatečně vypořádal námitku stěžovatele týkající se okolností svědčících o možném nedodržení návodu k obsluze radarového rychloměru.

[16] Stěžovatel v žalobě brojil mimo jiné proti „*neprovedení důkazu ohledáním fotografie*“. Stěžovatel dále v žalobě vznesl řadu námitek proti postupu při měření rychlosti, který měl být v rozporu s návodem k použití. Namítal nesprávnost úhlů měření, nedodržení odstupu od měřeného vozidla či nesprávnou pozici měřeného automobilu na fotografii, neboť automobil se nachází zcela vpravo na okraji snímku, přičemž zhruba jedna třetina automobilu na fotografii vůbec není. Dále stěžovatel poukázal na to, že ve středu fotografie se nachází protijedoucí vozidlo, tudíž byla patrně změřena rychlost právě tohoto automobilu, nikoliv rychlost stěžovatelova vozu.

[17] Nejvyšší správní soud se ztotožňuje se závěrem krajského soudu, že v správním řízení nebylo porušeno ustanovení § 54 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, upravující tzv. důkaz ohledáním. Žalovaný nepochybil, jestliže provedl důkaz fotografií jakožto výstupem z digitálního záznamu uloženého na pevném disku radarového měřiče (srov. shodně k totožné námitce rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. února 2014 č. j. 4 As 118/2013-61, bod 43, rozsudek ze dne 29. května 2014 č. j. 10 As 25/2014 - 48, bod 21, či rozsudek ze dne 27. února 2014 č. j. 4 As 118/2013-61, bod 43). Ze spisu nevyplývá žádná skutečnost, která by údaje na fotografii, resp. její věrohodnost, měla zpochybňovat, a jedná se tak o nepodloženou spekulaci. Ohledána by mohla být jen jako věc, jako materiální nosič informace, k tomu však nebyl důvod, protože byl dokazován obsah textové a obrazové informace na fotografii (srov. § 53 odst. 6 správního řádu k důkazu listinou). Krajský soud se dostatečně a správně vyrovnal též s argumentem, podle něhož byla ve skutečnosti zaznamenána rychlost protijedoucího vozidla. Tuto námitku soud vyvrátil poukázáním na šipku doplněnou textem „směr odjezd“, z čehož je patrné, že nebyla měřena rychlost protijedoucích vozidel.

[18] S námitkami, které se týkaly nesprávného postupu a chyb při měření rychlosti stěžovatelova vozidla, se však krajský soud vyrovnal toliko prostřednictvím jediné věty: „*Žalovaný správně poukázal na skutečnost, že radarové zařízení v případě chyb při měření (jako jsou žalobcem tvrzené nesprávné úhly měření, vzdálenosti nebo existence překážek) snímek nezaznamená vůbec.*“ Krajský soud bez jakékoliv další úvahy pouze přejal toto tvrzení žalovaného, obsažené v odůvodnění napadeného rozhodnutí a opřené o „známost z úřední činnosti“, a označil je za „správné“, aniž by je dále odůvodnil či podložil důkazy, a to v situaci, kdy nelze jednoduše vyvrátit námitku stěžovatele, že snímek z měření je atypický, resp. nestandardní vzhledem k pouze částečnému zachycení měřeného vozidla a registrační značky v pravé části snímku. Takový postup považuje Nejvyšší správní soud v intencích výše citované judikatury týkající se požadavků na přezkoumatelnost a kvalitu odůvodnění soudních rozhodnutí za nedostatečný. Východisko, na němž je rozsudek krajského soudu v dané části založen, totiž že v případě nedodržení návodu k použití nebo jiné chyby v měření měřicí přístroj fotografii vůbec nevyhodnotí, není obecně známou skutečností, jak již Nejvyšší správní soud uvedl v rozsudku ze dne 22. srpna 2013 č. j. 1 As 45/2013-37, body 30 a 35. Nejvyšší správní soud nevylučuje možnost, že dané východisko je v tomto případě pravdivé, je však nutné je řádně zdůvodnit a prokázat, k čemuž procesní řády

ostatně poskytují řadu instrumentů (pokud jde o řízení před soudem, např. § 127 občanského soudního řádu, ve spojení s § 52, 64 a 77 s. ř. s., týkající se odborného vyjádření, výsledku znalce či písemného znaleckého posudku). Právě absence řádného zdůvodnění odlišuje nyní projednávaný případ od skutkově podobných případů v minulosti Nejvyšším správním soudem řešených. Kupříkladu v rozsudku ze dne 16. ledna 2013 č. j. 3 As 82/2012-27, v němž se jednalo o jiný typ měřicího zařízení, bylo zmíněné východisko, že při nedodržení podmínek ke změření rychlosti vůbec nedojde, podloženo odborným vyjádřením společnosti ATS-TELCOM PRAHA a. s., a tudíž Nejvyšším správním soudem aprobováno.

[19] Nejvyšší správní soud proto uzavírá, že námitka týkající se nedodržení předepsaných postupů měření nebyla vypořádána řádně a přezkoumatelným způsobem, což je důvodem pro zrušení napadeného rozsudku. Tento závěr činí Nejvyšší správní soud bez přihlédnutí k dodatečně a teprve v kasačním řízení předloženým důkazům, proto ani není třeba, aby se Nejvyšší správní soud zabýval jejich relevancí a přípustností.

[20] Ostatními stížnostními námitkami stěžovatele, jež směřují do oblasti skutkových otázek týkajících se právě problematiky dodržení stanovených postupů při měření radarem, se Nejvyšší správní soud nezabýval, neboť závěr o nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku jeho věcnému přezkumu ze strany Nejvyššího správního soudu brání (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 10. dubna 2008 č. j. 9 Azs 199/2007-38). Ostatně, Nejvyšší správní soud je soudem kasačním. Je to především krajský soud, který je povolán přezkoumat napadené správní rozhodnutí v tzv. plné jurisdikci, včetně otázek skutkových, o nichž si sám učiní úsudek. Intervence ze strany kasačního soudu je v tomto ohledu výjimečná a omezuje se na vady řízení ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.

[21] Nejvyšší správní soud tedy shledal kasační stížnost důvodnou a v souladu s § 110 odst. 1 větou první s. ř. s. rozsudek krajského soudu v plném rozsahu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. V něm bude krajský soud vázán právním názorem Nejvyššího správního soudu vysloveným v tomto rozsudku (§ 110 odst. 4 s. ř. s.). Krajský soud znovu posoudí stěžovatelovu námitku týkající se tvrzeného nesprávného postupu při měření rychlosti, resp. chyby v měření, a svůj závěr řádně odůvodní. Vzhledem k tomu, že odpověď na tuto námitku do značné míry závisí na posouzení skutečností, k nimž je třeba odborných znalostí, krajský soud doplní svá skutková zjištění pomocí k tomu přílehlavých důkazních prostředků.

IV. Náklady řízení

[22] Krajský soud v novém rozhodnutí rozhodne též o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti před Nejvyšším správním soudem (§ 110 odst. 3 věta první s. ř. s.).

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 24. září 2014

pokračování

6 As 187/2014 - 63

JUDr. Petr Průcha
předseda senátu